

Last učiteljskega tiskovnega društva

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča slavnim krajnim šolskim svetom,
šolskim vodstvom in učiteljstvu**uradne tiskovine iz svoje zaloge.**

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastonj. Postrežba točna.

Tudi vse tiskovine za županstva ima naša tiskarna po prejšnji
ceni v zalogi.Naša tiskarna sprejema vsa v to stroko spadajoča dela ter
jih izvršuje okusno in po solidnih cenah.**Učiteljsko tiskovno društvo.**

Učiteljsko tiskovno društvo že posluje. Zato vladno
vabimo slovensko učiteljstvo in vsa učiteljska društva,
da naj se blagovolijo prav marljivo v mnogobrojnem
številu zglašati za deleže. Deleži so po 100 K in se
plačujejo takoj ali pa v 10 nepretrganih mesečnih
obrokah po 10 K.

Učiteljsko tiskovno društvo je pristopilo k „Za-
družni Zvezi“ v Celju in njeni organi bodo pregledo-
vali in revidirali delo našega društva.

**Denar je pošiljati samo na naslov „Uči-
teljsko tiskovno društvo“ v Ljubljani.**

Za upravni svet:

Karel Wider,
predsednikov namestnik.**L. Jelenc,**
predsednik.**S kakšnimi težavami sem se moral boriti.**

Spisal Ivan Lapajne.

(Dalje.)

S takimi učenci bi morali učitelji le nemško govoriti. Učitelji so ve-
činoma tudi to storili in mučili na ta način sebe in zlasti tiste učence, ki
so došli iz slovenskih trirazrednic, dvorazrednic in celo iz enorazrednic di-
rektno v meščansko šolo. Taki učenci so dobili v roke čisto nemške knjige,
lepe nemške, krasno ilustrovane knjige, ki jih pa žalibog niso razumeli, kaj
razumeli, ko jih še čitati niso znali. Za vse predmete so dobili učenci knjige;
edino le v 1. razredu sva z g. Bezljajem za geometrijo in zgodovino pustila
učence brez posebnih knjig. G. Bezljaj se je dotična učna knjiga zdela pre-
obširna in za nemščine nevedne dečke pretežka; zato je rajši prve nauke iz
geometrije narekoval v kratkih in jedrnatih stavkih. Za zgodovino v 1. raz-

redu sem uvedel najprvo težak Zeisbergov tekst, ki se mi je pa zdel še za
nemške otroke preobširen in premalo razumljiv. Zato sem ga opustil, in to
pa še posebno zaradi tega, ker je bilo v 5. delu Ullrichovega Šolskega nem-
škega berila, ki je bil za 1. razred uveden, (6. del v 2., 7. del v 3. razredu)
dovolj zgodovinske stvarine, ki se je lahko obravnavala vse leto. To so bili
razlogi z ozirom na pedagogiko, zakaj so bili učenci 1. razreda v neki dobi
(od 1882—1894) brez teh dveh šolskih knjig.

Bili so pa tudi ekonomični vzroki. Šola je morala, da si je učencev
pridobila in ohranila, vse knjige in šolske potrebščine vsem učencem pre-
skrbovati, in sicer siromakom in napol siromakom brezplačno, drugim pa
proti silno majhni letni odškodnini (1—5 gld.). Zakaj vse to navajam? Ker
so nemški nadzorniki v letih 1895—1898 silno ropotali nad menoj, da ne
prekribim učencem niti učne knjige za zgodovino. O tem godrnjanju je slišal
menda tudi predsednik baron Hein. Ko je nekega dne obiskal tudi me-
ščansko šolo in pri naukih poslušal, je bil posebno pozoren pri geometriji
in zgodovini. Ta slednji predmet sem jaz izpraševal, na ta način pač, da
sem učencem stavljal vprašanja, na katera so oni odgovarjali.

Po izvršeni inšpekciji sem tožil visokemu gospodu, da ima šola križ
pač z nemškim učenim jezikom. A prevzvišeni gospod ni hotel moje opravi-
čene pritožbe čisto nič upoštevati, in ko je došel v Ljubljano nazaj, se je
pritoževal nasproti deželnemu šolskemu nadzorniku, kakor da bi bili moji
učni uspehi in moja metoda pri zgodovini slabi. Menil je namreč, da bi mo-
rali učenci zgodovinsko stvarino na pamet pripovedovati ali memorirati. Ta
napačni nazor mu je izkušal sicer pravični deželni šolski nadzornik iz glave
izbiti, pa menda ni šlo, in zaupanja si pri tem velikem gospodu nisem mogel
več pridobiti.

Učni načrti so mi delali precej preglavice. Že l. 1874. ali 1875., ko
smo bili pri deželni učiteljski skupščini v Gradcu, sem se moral boriti zoper
„načrt“ učenih načrtov, ki ga je deželni šolski svet štajerski predložil tej
konferenci v pretres. Ta „načrt načrtov“ je želel, da bi bile vse spodnje-
štajerske šole tako osnovane glede učnega načrta, kakor so bile že takrat
šole na slovenskem spodnjem Koroškem. Glede jezika naj bi bile namreč te
šole tako urejene, da bi imela vsaka slovenska šola, bodisi enorazredna ali
večrazredna, le na najnižji stopnji slovenščino za učni jezik, nemščino pa
za predmet; na srednji stopnji pa naj bi bila vsaka šola na Spodnjem Šta-
jerskem utrakvistična, na višji stopnji pa čisto nemška.

Tako se je glasil vladni predlog. Le z velikim trudom sem s pomočjo
zvestih slovenskih tovarišev in pravičnih nemških sobratov v Gradcu dognal,
da ta predlog ni dobil prave večine, in vlada ga ni očitno proglasila kot ukaz.

(Dalje.)